

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o ochotniczych strażach pożarnych oraz niektórych innych ustaw.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią poseł Krystynę Skowrońską oraz pana posła Zbigniewa Sosnowskiego.

(-) Urszula Augustyn; (-) Paweł Bejda; (-) Marek Biernacki; (-) Paweł Bliźniuk; (-) Barbara Dolniak; (-) Adam Dziezic; (-) Joanna Frydrych; (-) Krzysztof Gadowski; (-) Marek Tomasz Hok; (-) Marcin Józefaciuk; (-) Agnieszka Maria Kłopotek; (-) Magdalena Małgorzata Kołodziejczak; (-) Maria Joanna Koźlakiewicz; (-) Iwona Małgorzata Krawczyk; (-) Wojciech Król; (-) Marek Krzakała; (-) Adam Krzemiński; (-) Henryka Krzywonos-Strycharska; (-) Maciej Lasek; (-) Gabriela Lenartowicz; (-) Artur Jarosław Łacki; (-) Alicja Łepkowska-Gołaś; (-) Alicja Łuczak; (-) Katarzyna Matusik-Lipiec; (-) Tomasz Piotr Nowak; (-) Urszula Nowogórska; (-) Mirosław Adam Orliński; (-) Urszula Paśławska; (-) Małgorzata Pępek; (-) Lucjan Marek Pietrzczyk; (-) Kazimierz Plocke; (-) Mariusz Popielarz; (-) Michał Pyrzyk; (-) Renata Rak; (-) Bartosz Romowicz; (-) Monika Rosa; (-) Wiesław Różyński; (-) Marek Sawicki; (-) Krystyna Sibińska; (-) Krystyna Skowrońska; (-) Waldemar Sługocki; (-) Zbigniew Sosnowski; (-) Franciszek Sterczewski; (-) Paweł Suski; (-) Tadeusz Tomaszewski; (-) Stanisław Tomczyszyn; (-) Robert Wardzała; (-) Mariusz Witczak; (-) Anna Wojciechowska; (-) Jolanta Zięba-Gzik; (-) Tomasz Zimoch.

USTAWA

z dnia 2024 r.

o zmianie ustawy o ochotniczych strażach pożarnych oraz niektórych innych ustaw

Art. 1. W ustawie z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 194 oraz poz. 658 i 1560) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3:

a) początkowej części przepisu nadaje się brzmienie:

„Do zadań ochotniczych straży pożarnych należy w szczególności podejmowanie działań w celu ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska przez:”;

b) po pkt. 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:

„4a. zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.”

Art. 2. W ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2057 oraz z 2023 r. poz. 1088 i 1560) art. 38 i art. 39 otrzymują brzmienie:

„Art. 38. 1. Zakłady ubezpieczeń są obowiązane przekazywać 10% sumy wpływów uzyskanych z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia od ognia na określone cele ochrony przeciwpożarowej, w szczególności na zapewnienie gotowości bojowej tych jednostek ochrony przeciwpożarowej, budowę i modernizację obiektów strażnic, badania naukowe i działalność racjonalizatorską w zakresie bezpieczeństwa pożarowego i przeciwdziałania innym zagrożeniom, a także propagowanie bezpieczeństwa pożarowego.

2. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej i Zarząd Główny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej otrzymują po 50% kwoty, o której mowa w ust. 1.

Art. 39. Środki finansowe przekazane Komendantowi Głównemu Państwowej Straży Pożarnej i Zarządowi Głównemu Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie przepisów art. 38 ust. 2 są przeznaczone wyłącznie na cele związane z ochroną przeciwpożarową.”

Art. 3. Do środków finansowych z wpływów uzyskanych, a nie przekazanych przez zakłady ubezpieczeń z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia od ognia do dnia wyjścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy ustawy, o której mowa w art. 2, w brzmieniu

nadany niniejszą ustawą.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Ustawa o ochotniczych strażach pożarnych weszła w życie 1 stycznia 2022 r. Z jej wprowadzeniem wiązało się szereg problemów interpretacyjnych. Tylko część problemów udało się rozwiązać w wyniku prac legislacyjnych. Okazało się, że część rozwiązań prawnych była niedopracowana, część stanowiła ograniczenie w swobodzie zrzeszania się w ramach ochotniczych straży pożarnych, które wszak są stowarzyszeniami.

Celem projektowanej regulacji jest doprecyzowanie przepisów zmierzających do poprawy sytuacji członków ochotniczych straży pożarnych oraz samych stowarzyszeń, które są jednymi z podstawowych podmiotów systemu bezpieczeństwa wewnętrznego, zapewniających sprawną i skuteczną realizację specyficznych zadań.

Przedmiotowy projekt pozwoli na racjonalne i efektywnie wydatkowanie środków finansowych na cele ochrony przeciwpożarowej oraz na równomierne wsparcie wszystkich jednostek ochrony przeciwpożarowej.

Ad art. 1.

Art. 3 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych poprzez stworzenie zapisów mających znamiona katalogu zamkniętego prowadzi w praktyce do wątpliwości czy OSP może prowadzić działalność wykraczającą poza wymienione pozycje. Zdarzają się już głosy kwestionujące prawo OSP do prowadzenia innej działalności niż wskazana w tym przepisie. Dotyczy to niekiedy stanowisk zajmowanych przez sądy rejestrowe w czasie rejestracji statutów lub zmian statutów OSP.

Jest to potencjalnie niebezpieczna sytuacja. Zapobieżenie zagrożeniu stanowi propozycja zawarta w art. 1 pkt 1

Ad art. 2 i art. 3.

Regulacja zawarta w art. 2 projektu ustawy dotyczy środków przekazywanych przez zakłady ubezpieczeń. Obecnie zakłady ubezpieczeń są zobowiązane na podstawie art. 38 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2057 z późn. zm.) do przekazywania na cele ochrony przeciwpożarowej 10% sumy wpływów uzyskanych z tytułu ubezpieczenia od ognia Komendantowi Głównemu Państwowej Straży Pożarnej na uzasadnione potrzeby jednostek ochrony przeciwpożarowej, w szczególności na zapewnienie gotowości bojowej tych jednostek, budowę i modernizację obiektów strażnic, badania naukowe i działalność racjonalizatorską w zakresie bezpieczeństwa pożarowego i przeciwdziałania innym zagrożeniom, a także propagowanie bezpieczeństwa pożarowego.

Proponowana zmiana spowoduje, że zakłady ubezpieczeń prześlą należne środki finansowe dwóm podmiotom, tj. Komendantowi Głównemu Państwowej Straży Pożarnej i Zarządowi Głównemu Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej.

Jest to przywrócenie stanu prawnego, istniejącego przez wiele lat, do czasu zmiany ustawy o ochronie przeciwpożarowej dokonanej ustawą z dnia 21 kwietnia 2017 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 1169). Okazało się, że zmiana spowodowała centralizację rozdziału środków ubezpieczeniowych, niezwracanie uwagi przez dysponenta środków na potrzeby jednostek ochrony przeciwpożarowej lecz na przewidywane cele polityczne, które miały być zrealizowane w wyniku podejmowanych działań. Ograniczono szereg wydatków, stosunkowo małych z punktu widzenia ich wysokości, lecz mających istotne znaczenie w funkcjonowaniu głównie ochotniczych straży pożarnych. Ponadto usunięto kontrolę społeczną przy wydatkowaniu środków.

Dla nowelizacji ustawy z 21 kwietnia 2017 r. brak było uzasadnienia merytorycznego do wprowadzania proponowanych w ustawie zmian, ponieważ ówczesny stan regulacji bardzo dobrze sprawdził się w praktyce funkcjonowania ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa. Ochotnicze Straże Pożarne finansowane były przede wszystkim ze środków samorządów gminnych przy wsparciu środkami publicznymi z budżetu państwa, środkami samorządu województw oraz dodatkowo środkami przekazywanymi przez towarzystwa ubezpieczeniowe (środki niepubliczne) za pośrednictwem Związku Ochotniczych Straży Pożarnych dla OSP wyłącznie na cele związane z ochroną przeciwpożarową. Rozwiązania te sprawdziły się w ponad 20 letniej praktyce działania nie tylko w akcjach ratowniczo gaśniczych, ale także w sytuacjach klęsk żywiołowych.

Wprowadzane ustawą z dnia 21 kwietnia 2017 r. zmiany do ustawy o ochronie przeciwpożarowej wielokrotnie i w sposób rażący naruszały postanowienia Konstytucji RP. W szczególności ustawa ta:

- 1) była niezgodna z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, ponieważ naruszała zasadę ochrony praw słuszenie nabytych,
- 2) była niezgodna z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, ponieważ naruszała zasadę ochrony interesów w toku,
- 3) była niezgodna z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, ponieważ naruszała zasadę ochrony zaufania obywatela do państwa,

- 4) była niezgodna z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, ponieważ naruszała zasadę niedopuszczalności dokonywanie zmian obciążeń w zakresie danin publicznych w ciągu roku podatkowego,
- 5) była niezgodna z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, ponieważ naruszała zasadę niedziałania prawa wstecz.

Nowelizacja ustawy z dnia 21 kwietnia 2017 r. w sposób zasadniczy naruszała zasadę pomocniczości i fundamentalne prawa obywatelskie do zrzeszania się w samorządne stowarzyszenia. Ruch strażacki był i jest patriotyczny i aktywny w budowaniu Narodowej Wspólnoty. Ochotnicze Straże Pożarne powstawały jeszcze w czasach zaborów i stanowiły patriotyczne wspólnoty łączące Polaków wbrew polityce państw zaborczych zmierzającej do wynarodowienia i skłócenia Polaków. Zaborcy pozwalając na działanie OSP stanowczo sprzeciwiali się tworzeniu Związków Ochotniczych Straży Pożarnych upatrując w takiej działalności zagrożenia dla państw zaborczych (tylko w zaborze austro-węgierskim wyrażono zgodę na powołanie regionalnego Związku straży we Lwowie pod koniec XIX wieku). Po odzyskaniu niepodległości we wrześniu 1921 roku powołany został Główny Związek Straży Pożarnych RP zrzeszający OSP z całej Polski – prezesem został Bolesław Chomicz. Po drugiej wojnie światowej rozpoczęto odbudowywanie samorządu strażackiego, podjął się tego zadania ponownie Bolesław Chomicz. Jednakże w październiku 1949 roku władze komunistyczne rozwiązały Związek. Po 1956 roku umożliwiono ograniczoną działalność Związku Ochotniczych Straży Pożarnych ale pozbawiono Związek dorobku materialnego. Dopiero po zmianie systemu i przyjęciu w 1991 roku ustawy o ochronie przeciwpożarowej w następnym roku możliwe było odbudowanie samorządnego i suwerennego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP. ZOSP RP zrzesza obecnie ponad 16 000 OSP i jest tworzony przez przedstawicieli jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. Przedstawicielami OSP są osoby reprezentujące najróżniejsze poglądy, zawody, środowiska połączone wspólną misją działania dla człowieka w potrzebie zawartą w odwiecznym strażackim przesłaniu „Bogu na chwałę, ludziom na pożytek”. Ustawa w sposób drastyczny i nieuzasadniony naruszała suwerenność strażackiego samorządu.

Obowiązujący przez ponad 20 lat art. 38 w ust. 1a ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jednolity z dnia 27 stycznia 2016 r. Dz.U. z 2016 r. poz. 191 z póź. zm.) przyznawał Zarządowi Głównemu Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej prawo do otrzymania i dysponowania 50% sum określonych w ust. 1. przeznaczonych wyłącznie na cele ochrony przeciwpożarowej. Kwoty te wyłączone były z

dyspozycji Skarbu Państwa. Regulacja ta wynikała ze stosowania zasady pomocniczości. Zasada pomocniczości wymieniona jest w Preambule Konstytucji RP jako zasada, na której oparte są prawa opisane w Konstytucji RP.

Związek Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej jest ogólnopolskim, samorządnym, trwałym stowarzyszeniem, które zrzesza Ochotnicze Straże Pożarne (dalej jako *OSP*) i inne osoby prawne w celu reprezentowania ich interesów oraz propagowania i realizacji celów statutowych. Związek posiada przymiot organizacji pożytku publicznego. Wykonuje zadania o charakterze użyteczności publicznej w zakresie ochrony przeciwpożarowej, wspiera różnorodne formy pracy kulturalno-oświatowej, popularyzuje dorobek historyczny ruchu strażackiego, rozwija działalność artystyczną i sportową w Ochotniczych Strażach Pożarnych.

Rozdział środków pozyskanych na podstawie art. 38 ustawy o ochronie przeciwpożarowej dokonywany był z uwzględnieniem postanowień rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 czerwca 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad rozdziału środków finansowych przeznaczonych wyłącznie na cele ochrony przeciwpożarowej (Dz.U. Nr 53, poz. 564 z póź. zm.) oraz wypracowanych i sprawdzonych procedur wewnątrz stowarzyszeniowych uwzględniających udział w podziale środków poszczególnych OSP.

Ten sposób dysponowania środkami na cele ochrony przeciwpożarowej nigdy nie był kwestionowany przez środowisko strażackie i zapewniał gospodarowanie środkami z najpełniejszym uwzględnieniem potrzeb OSP. Nie było więc jakichkolwiek przesłanek, które na gruncie konstytucyjnym uzasadniałyby zmianę pierwotnego rozwiązania prawnego.

Dla przykładu w wyniku pozbawienia Zarządu Głównego ZOSP RP środków ubezpieczeniowych spowodowało drastyczne ograniczenie organizowanych przez ZOSP RP szkoleń w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy (KPP) oraz recertyfikacji uprawnień w zakresie KPP. Dopóki Związek dysponował tymi środkami zorganizował szkolenia dla ponad 20 tys. strażaków OSP, w tym tych z OSP spoza krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego. Po pozbawieniu tych środków Państwowa Straż Pożarna ograniczyła ilość szkoleń KPP dla strażaków z OSP przynależnych do kserg, a w odniesieniu do strażaków OSP spoza systemu szkoleń tych nie przeprowadzała.

Następstwem obecnie proponowanej zmiany ustawy o ochronie przeciwpożarowej będzie optymalne wykorzystanie środków dla OSP. Podział środków będzie dokonywany

adekwatnie do potrzeb, z uwzględnieniem innych źródeł finansowania ochotniczych straży pożarnych, co przyczyni się do bardziej racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi, przy zachowaniu nadzoru społecznego nad procesem podziału środków.

Przedmiotowa ustawa wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Jednocześnie w projekcie wprowadzono przepis przejściowy, który stosuje się do środków finansowych z wpływów uzyskanych, a nie przekazanych przez zakłady ubezpieczeń z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia od ognia do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy niniejszej ustawy.

Projekt ustawy wywołuje pozytywne skutki społeczno-gospodarcze oraz nie rodzi skutków finansowych dla budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Przedkładany projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 8 sierpnia 2024 r.

BEOS-WPEiM-1741/24

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L.dz. SPS-WP. 020-1946-1024
Data wpływu 12.08.2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ochotniczych strażach pożarnych oraz niektórych innych ustaw (przedstawiciele wnioskodawców: poseł Krystyna Skowrońska i poseł Zbigniew Sosnowski)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2022 r. poz. 990, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt przewiduje zmianę ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych¹ (dalej: u.o.s.p.) oraz ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej² (dalej: u.o.p.).

Nowelizacja u.o.s.p. dotyczy katalogu zadań realizowanych przez ochotnicze straże pożarne (zmieniany art. 3 u.o.s.p.). Proponowana ustawa przewiduje wprowadzenie katalogu otwartego tych zadań (poprzez dodanie do początkowej części przepisu zwrotu „w szczególności”). Ponadto, projekt zakłada dodanie do wymienionego katalogu nowego zadania w postaci zapobiegania powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Proponowana zmiana u.o.p. dotyczy zasad przekazywania przez zakłady ubezpieczeń 10% sumy wpływów uzyskanych z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia od ognia (zmieniane art. 38 oraz art. 39 u.o.p.). Zgodnie z nowelizacją Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej (dalej: Komendant) i Zarząd Główny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej (dalej:

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 233.

² Dz. U. z 2024 r. poz. 275.

Zarząd) będą otrzymywali po 50% wymienionej wyżej sumy wpływów. Środki finansowe przekazane tym podmiotom będą przeznaczone wyłącznie na cele związane z ochroną przeciwpożarową.

Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym zakłady ubezpieczeń są obowiązane przekazywać Komendantowi 10% sumy wpływów uzyskanych z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia od ognia na uzasadnione potrzeby jednostek ochrony przeciwpożarowej. Komendant przekazuje otrzymane środki finansowe ochotniczemu strażom pożarnym (50%) oraz jednostkom ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1-5 i 8 u.o.p. (50%).

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Ze względu na przedmiot projektu ustawy w analizie należy uwzględnić art. 107 i art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TfUE), ustalające zasady przyznawania pomocy przedsiębiorstwom przez państwa członkowskie. Zgodnie z art. 107 ust. 1 TfUE z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w TfUE, wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych, w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji, poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem, w zakresie w jakim wpływa na wymianę handlową.

Zgodnie z art. 108 ust. 3 TfUE Komisja jest informowana, w czasie odpowiednim do przedstawienia swoich uwag, o wszelkich planach przyznania lub zmiany pomocy. Jeżeli uzna, że plan nie jest zgodny z rynkiem wewnętrznym, wszczyna niezwłocznie procedurę wyjaśniającą. Państwo członkowskie nie może wprowadzić w życie projektowanych środków, dopóki procedura ta nie doprowadzi do wydania decyzji końcowej w trybie rozporządzenia Rady (UE) 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej³.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Proponowana ustawa powinna zostać poddana ocenie co do zgodności z traktatowymi wymogami dotyczącymi pomocy państwa w rozumieniu prawa konkurencji w zakresie, w którym określa zasady przekazywania przez zakłady ubezpieczeń 10% sumy wpływów uzyskanych z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia od ognia na rzecz Komendanta oraz Zarządu (zmieniane art. 38 oraz art. 39 u.o.p.).

³ Dz. Urz. UE L 248 z 24.9.2015, s. 9.

Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej: TSUE, Trybunał) pomoc udzielona przez państwo członkowskie przedsiębiorcy jest niezgodna ze wspólnym rynkiem, jeżeli spełnia cztery przesłanki: 1) pomoc została udzielona przez państwo członkowskie lub przy użyciu jego zasobów; 2) pomoc stanowi dla przedsiębiorstwa korzyść; 3) pomoc ma charakter selektywny; 4) pomoc grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję oraz wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Przesłanki te muszą być spełnione kumulatywnie⁴.

Analiza pierwszej z wymienionych przesłanek wymaga oceny, czy mamy do czynienia ze wsparciem udzielanym przez państwo lub ze środków państwowych. Odnośnie do tej przesłanki TSUE przyjmuje, że pomoc jest przyznawana przedsiębiorstwu przez państwo członkowskie, gdy pochodzi z jego zasobów bezpośrednio lub pośrednio, a udzielenie pomocy jest przypisywane temu państwu⁵. Korzyść przyznawana przedsiębiorstwu musi zatem pochodzić z zasobów państwa i być przedsiębiorstwu udostępniana na mocy jego decyzji⁶. Trybunał rozróżnia sytuację, w której podmiot może dysponować danymi środkami, od sytuacji, w której podlegają one kontroli publicznej i mogą zostać wykorzystane wyłącznie na cele określone przez władze krajowe. Według TSUE przesłanka dotycząca środków publicznych jest spełniona jedynie wówczas, gdy dane środki pozostają w dyspozycji władz publicznych⁷.

W świetle powyższego można uznać, że przekazywanie na rzecz Komendanta oraz Zarządu 10% wpływów uzyskiwanych przez zakłady ubezpieczeń z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia od ognia nie stanowi pomocy udzielonej przez państwo członkowskie lub przy użyciu jego zasobów, nie jest to bowiem wsparcie pochodzące (bezpośrednio lub pośrednio) z zasobów państwowych i nie jest udzielane w oparciu o decyzję państwa.

Ponieważ pierwsza przesłanka wynikająca z art. 107 TfUE nie została zrealizowana, ocena kolejnych nie jest konieczna. Tym samym należy stwierdzić, że przewidziane w projekcie regulacje dotyczące przekazywania wpływów uzyskiwanych przez zakłady ubezpieczeń z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia od ognia nie stanowią pomocy publicznej w rozumieniu art. 107 TfUE.

⁴ Wyrok TSUE z 24 lipca 2003 r. w sprawie C-280/00, *Altmark*; ECLI:EU:C:2003:415; wyrok SPI z 22 lutego 2006 r. w sprawie T-34/02 *EURL Le Levant 001 i in. przeciwko Komisji*; ECLI:EU:T:2006:59.

⁵ Wyrok TSUE z 13 marca 2001 r. w sprawie C-379/98, *PreussenElektra*; ECLI:EU:C:2001:160.

⁶ Wyrok TSUE z 16 maja 2002 r. w sprawie C-482/99, *Francja p. Komisji, pkt 24*; ECLI:EU:C:2002:294; wyrok TSUE z 5 kwietnia 2006 r. w sprawie T-351/02 *Deutsche Bahn AG p. Komisji, pkt 103*; ECLI:EU:T:2006:104.

⁷ Wyrok TSUE z 17 lipca 2008 r. w sprawie C-206/06, *Essent Netwerk Noord BV*; ECLI:EU:C:2008:413.

4. Konkluzje

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o ochotniczych strażach pożarnych oraz niektórych innych ustaw nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Autor:

Konrad Kuszel

ekspert ds. legislacji

w Biurze Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:

Wicedyrektor Biura Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Piotr Chybalski

Piotr Chybalski

Warszawa, 8 sierpnia 2024 r.

BEOS-WPEiM-1742/24

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU¹

L. dz. SPS-WP. 020 194 7 024

Data wpływu 12.08.2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o ochotniczych strażach pożarnych oraz niektórych innych ustaw (przedstawiciele wnioskodawców: poseł Krystyna Skowrońska i poseł Zbigniew Sosnowski) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a ust. 1 regulaminu Sejmu

Projekt przewiduje zmianę ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych¹ (dalej: u.o.s.p.) oraz ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej² (dalej: u.o.p.).

Nowelizacja u.o.s.p. dotyczy katalogu zadań realizowanych przez ochotnicze straże pożarne (zmieniany art. 3 u.o.s.p.). Proponowana ustawa przewiduje wprowadzenie katalogu otwartego tych zadań (poprzez dodanie do początkowej części przepisu zwrotu „w szczególności”). Ponadto, projekt zakłada dodanie do wymienionego katalogu nowego zadania w postaci zapobiegania powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Proponowana zmiana u.o.p. dotyczy zasad przekazywania przez zakłady ubezpieczeń 10% sumy wpływów uzyskanych z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia od ognia (zmieniane art. 38 oraz art. 39 u.o.p.). Zgodnie z nowelizacją Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej (dalej: Komendant) i Zarząd Główny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej będą otrzymywali po 50% wymienionej wyżej sumy wpływów. Środki finansowe przekazane tym podmiotom będą przeznaczone wyłącznie na cele związane z ochroną przeciwpożarową.

Zgodnie z obowiązującym stanem prawnym zakłady ubezpieczeń są obowiązane przekazywać Komendantowi 10% sumy wpływów uzyskanych z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia od ognia na uzasadnione potrzeby jednostek ochrony przeciwpożarowej. Komendant przekazuje otrzymane środki finansowe

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 233.

² Dz. U. z 2024 r. poz. 275.

ochotniczym strażom pożarnym (50%) oraz jednostkom ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1-5 i 8 u.o.p. (50%).

Projekt ustawy nie zawiera przepisów, które mają na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o ochotniczych strażach pożarnych oraz niektórych innych ustaw **nie stanowi projektu ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej** w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Autor:

Konrad Kuszel

ekspert ds. legislacji

w Biurze Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:

Wicedyrektor Biura Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Piotr Chybalski